

Raad van de gemeente Beemster

10 NOV. 2011 VERZONDEN

DATUM:

9 november 2011

BIJLAGE(N):2

UW BRIEF VAN:

ONS KENMERK:

/6600

UW CONTACT:

H.A.Roenhorst

Onderwerp: Concept SoOUV

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u ter kennisname aan het "Statement of Outstanding Value" (SoOUV) voor het werelderfgoed De Beemster. Wij hebben dit op 8 november 2011 bestuurlijk vastgesteld.

Op grond van de Operational Guidelines van het Werelderfgoedcomité van UNESCO dient voor elke Werelderfgoedsite een zg. Statement of Outstanding Value (Verklaring van de uitzonderlijke en universele waarde) opgemaakt te worden.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) is bezig deze verklaringen in samenwerking met de Nederlandse werelderfgoederen op te maken of te actualiseren en vervolgens ter uiteindelijke goedkeuring aan te bieden aan het werelderfgoedcomité.

Het SoOUV is officieel in het Engels opgesteld, maar u treft hiervan een Nederlandse vertaling aan.

Het SoOUV is feitelijk niet meer of minder dan een beknopte samenvatting uit het UNESCO nominatiedossier voor De Beemster; een korte beschrijving van de unieke waarden van het werelderfgoed De Beemster zoals door UNESCO opgemaakt en een opsomming van welke maatregelen wij treffen om de unieke waarden te beschermen. Het SoOUV maakt deel uit van het komende Managementplan voor De Beemster.

De RCE zendt eind deze maand het document door naar UNESCO Parijs. Behandeling door het werelderfgoedcomité vindt plaats in de zomer van 2012 in Petersburg.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beemster.

H.N.G. Brinkman
burgemeester

C. van Wijnen
wnd. secretaris

(RETROSPECTIVE) STATEMENT OF OUTSTANDING UNIVERSAL VALUE**DROOGMAKERIJ DE BEEMSTER / BEEMSTER POLDER, THE NETHERLANDS**

Date of inscription	1999
Criteria	(i), (ii), (iv)
Property	7185 ha
	Gemeente Beemster, Provincie Noord-Holland N52 32 56 E4 54 40
Ref	899

Brief Synthesis

Droogmakerij de Beemster, dateert uit 1612 en is een buitengewoon voorbeeld van landaanwinning in Nederland uit het begin van de zeventiende eeuw.. Het strak geordende landschap van percelen, wegen, dijk en dorpen is bewaard gebleven in overeenstemming met de klassieke en renaissance ontwerpprincipes., Belegging van kapitaal in grond, de behoefte aan landbouwgrond en buitenverblijven en de strijd tegen overstromingen, waren de belangrijkste redenen om het binnenmeer De Beemster droog te malen. Het is een door de mens gemaakt agrarisch cultuurlandschap met een voor die tijd unieke, mathematische verkavelingstructuur met als basisprincipe van ordening: het vierkant. Een aantal vierkanten vormt samen een rechthoek met de ideale maatverhouding van 2:3. Deze aanleg is te herlijden naar ontwerptheorieën uit de Oudheid die herleefden gedurende de Renaissance. Het wegenpatroon loopt van noord naar zuid en van oost naar west met daarlangs bebouwing.

Het ensemble van de droogmakerij bestaat naast het grid van wegen, waterlopen en percelen, uit de ringdijk en ringvaart, relatief hooggelegen wegen met laanbeplanting, monumentale stolpboerderijen en molengangen, vijf forten van de Stelling van Amsterdam (UNESCO Werelderfgoed) en de nederzettingen Middenbeemster, Noordbeemster, Westbeemster en Zuidoostbeemster.

Criteria

Criterion (i): The Beemster Polder is a masterpiece of creative planning, in which the ideals of antiquity and the Renaissance were applied to the design of a reclaimed landscape.

Criterion (ii): The innovative and intellectually imaginative landscape of the Beemster Polder had a profound and lasting impact on reclamation projects in Europe and beyond.

Criterion (iv): The creation of the Beemster Polder marks a major step forward in the interrelationship between humankind and water at a crucial period of social and economic expansion.

Integrity

De polder De Beemster vormt vanaf haar droogmaking in 1612 tot heden, één zelfstandige geografische, cultuurlandschappelijke en bestuurlijke eenheid. De begrenzing van de polder is de aaneengesloten dijk en deze is tevens de begrenzing van de gemeente Beemster (siteholder). Daarmee vormt het een ondeelbare eenheid die alle noodzakelijke (sturings)elementen, relaties en functies voor behoud en beheer bevat.

Authenticity

Het intellectuele en architectonische concept, dat ten grondslag heeft gelegen aan de ruimtelijke indeling van de droogmakerij de Beemster is sedert het moment van zijn aanleg niet in zijn essentie veranderd. De essentiële kernwaarden zoals het cultuurhistorisch sloten- en wegenpatroon met beplanting, ringvaart met ringdijk, ligging van de boerderijen, de historische structuur en ligging van de nederzettingen, de bebouwingslinten en het functionele, agrarische gebruik van deze droogmakerij en de originele maatvoering en verkaveling zijn nog steeds intact. Vrijwel overal is de typische ruimtelijke visuele weidsheid, de openheid van het landschap als een van de kernwaarden herkenbaar. De kaart van de kopergravure van Balthasar Florisz van Berkenrode uit 1643/1644 past dan ook vrijwel nog naadloos op het raster van (hoofd)wegen, waterwegen en kavelpatronen van de huidige situatie. De circa vijftig buitenplaatsen zijn in de achttiende- en negentiende eeuw wel verdwenen. Van enkele buitenplaatsen resten nog wat voormalige dienst (boerderijen)woningen.

Management and protection requirements

i Overall framework

De Beemster behoort tot het Nationaal Landschap Laag Holland. Het ruimtelijk beleid is gericht op “behoud, beheer en versterking van de landschappelijke, cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten van de nationale landschappen” en het daarbinnen tegengaan van grootschalige ontwikkelingen als woningbouw, bedrijventerreinen, glastuinbouw en infrastructuur. De benodigde bescherming en verdere ontwikkeling van de gebieden dient te worden gerealiseerd in structuurvisies en bestemmingsplannen. Om te waarborgen dat de benodigde bescherming wordt gerealiseerd, zal het rijk in de Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte regels stellen ten aanzien van de inhoud van bestemmingsplannen en provinciale verordeningen. Het provinciale ruimtelijke ordeningsbeleid is gericht op het behoud en het versterken van dit karakteristieke open landschap. De historische kern van Middenbeemster is aangewezen als beschermd dorpsgezicht. Veel van de overige gebouwen, zoals de historische stolpboerderijen zijn rijksmonument.

De gemeente Beemster is verantwoordelijk voor het behouden, beschermen en waarborgen van de exceptionele waarden van De Beemster, evenals in het bevorderen van de toegankelijkheid en beleefbaarheid ervan. Het Hoogheemraadschap Noord-Hollands Noorderkwartier is verantwoordelijk voor de waterwegen, waterberging en bermbeplanting. Er is een ontwikkelingsvisie, gebaseerd op de eigen de kernwaarden en eigen identiteit. De visie vormt het afwegingskader tussen de cultuurhistorische kwaliteiten en de ambities en ontwikkelingen. Concrete projecten zorgen ervoor dat de uitgangspunten en resultaten van de visie opgenomen worden in bestemmingsplannen, welstandsnota en structuurvisie zodat ontwikkelingen het Werelderfgoed versterken. De voormalige buitenplaatsen zijn onderwerp van archeologisch en cultuurhistorisch onderzoek met de optie in de toekomst een of meerdere voormalige locaties uit educatief oogpunt zichtbaar te maken.

ii. Specific long-term expectations

In 2011 wordt door alle betrokkenen een bestuurlijk convenant opgesteld. Het daarop volgend managementplan dient als basis van de dan vastgestelde structuurvisie, bestemmingsplannen en omgevingsnota en zal uiterlijk in 2012 gereed te zijn.